

Riglen sages opp til øsken.

Sølvet trekkes til tråd.

Legeringen 925 lages på verkstedet av kobber og fint sølv.

I Mexico sitter Obdulia og mannen José og lager smykker. De selges på det lokale markedet, men også hos norske gullsmedforretninger. Maria Schenk fra Sirius forteller hvordan det gikk til.

Ledd for ledd, «hecho a mano»

TEKST: MARIA SCHENK

Det er grytidlig lørdag morgen. Obdulia og døtrene sitter på bussen til markedet i Taxco. Bussen åler seg langsomt oppover fjellsidene. Obdulia sitter anspent. Mellom seg har de bagger stappfulle av sølvsmykker, verdt en formue. Hver gang bussen stopper for å ta med nye passasjerer, sitter Obdulia med hjertet i halsen. Det finnes landeveisrøvere i dette området i Mexico.

Marked for oppkjøpere

Etter to timer er de endelig framme på lørdagsmarkedet, «Tianguis». Obdulia legger frem smykkene sine på salgsbordet. Langs hovedgaten og innover i smugene står salgsbodene tett i tett. Det kryr av folk over alt. Oppkjøperne kommer

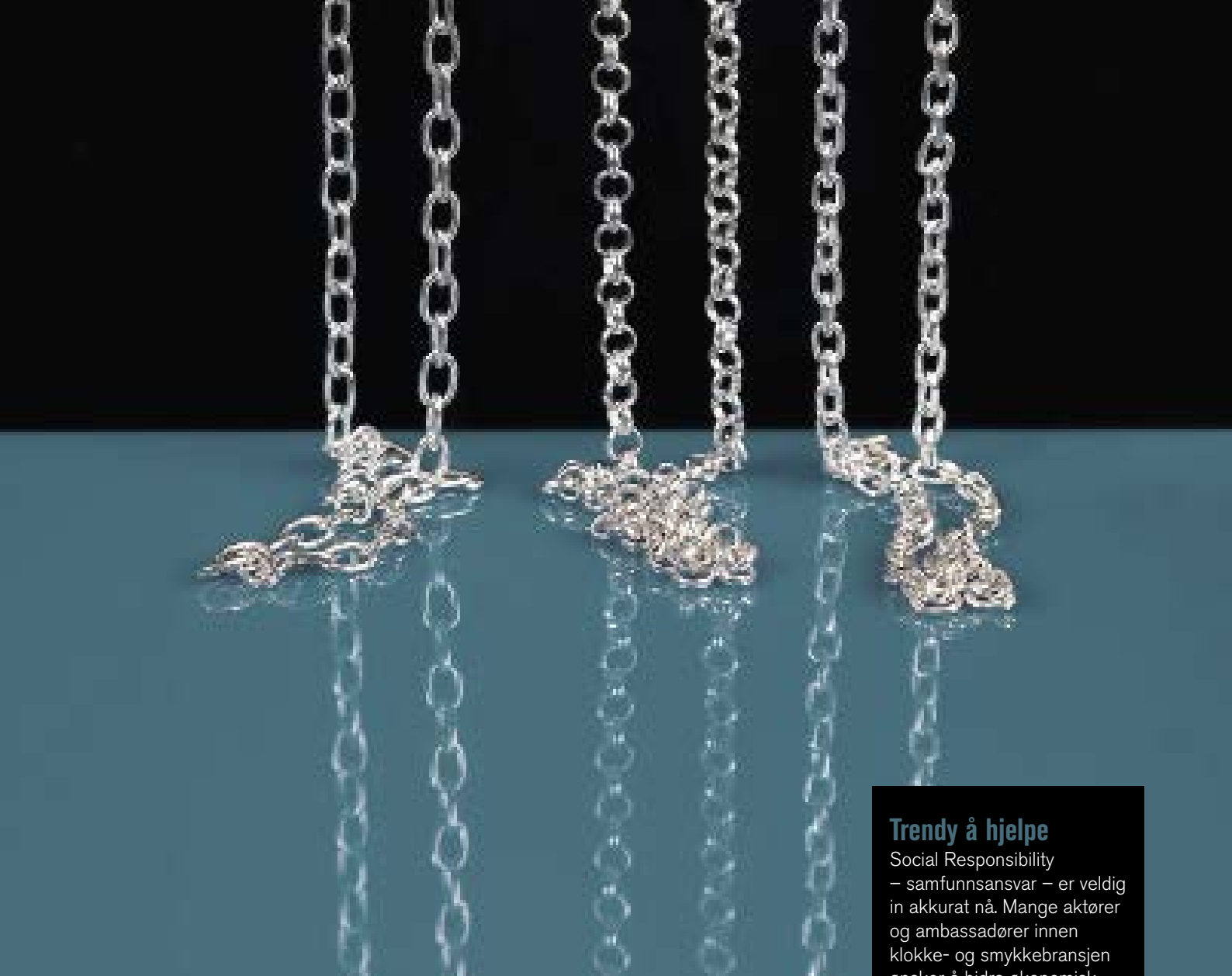
hovedsakelig fra Mexico City eller USA. Utover dagen blir det trangere og varmere og sølv og pesos veksler eiere i et forrykende tempo.

Håndlaget – Who cares?

Obdulia er like entusiastisk hver gang noen stopper opp og titter på smykkene hennes. «Hecho a mano» – laget for hånd, sier hun. De fleste bare haster forbi. Maskinlagde smykker er sikkert mye rimeligere, tenker kundene. Mexicanere er mer interesserte i de importerte, maskinlagde kjedene, og amerikanere ønsker en mer kommersiell linje. Men jeg stopper nysgjerrig opp ved Obdulias bord. Det er nemlig veldig få som lager lenker og kjeder for hånd, og ingen jeg har sett har vært loddet og polert for hånd.

Maria Schenk synes hun må hjelpe José når hun først er der.

På besøk i Iguala

Etter noen måneder besøker jeg henne i Iguala. Hele familien stiller opp. Vi skal lage en fotoserie om produksjonen og lage modeller for fremtidige bestillinger.

Bildene snakker for seg selv: å lage hvert ledd for hånd, lodde hvert ledd for hånd og deretter polere alt for hånd er tidkrevende arbeid som krever tålmodighet og nøyaktighet.

José, mannen til Obdulia, har laget kjeder siden han var 13 år. Den gangen var kjedene i gull. Med nedgangstider og økene gullpriser og konkurranse fra maskinlagde produkter, er hver kunde som interesserer seg for håndverket, velkommen. Gull eller sølv, det spiller ingen rolle. Det er kundene selv som må skaffe metallet som smykkene skal lages av. Det å skaffe sølv

eller gull selv har ikke familien penger til.

Fair Trade i praksis

José og Obdulia bestemmer hvor mye de skal ha betalt for arbeidet. Når man kommer så tett på håndverkerne og ser hvor stolte de er over yrket sitt, hvordan de lever fra dag til dag, da presser man ikke prisen, men betaler en rettferdig pris.

Vi har valgt ut tre modeller i forskjellige lengder med karabinlås som skal loddet på. Det er rørende å se hvor glade de blir når bestillingen er vel i havn. Jeg viser dem verdenskartet og forteller om Norge. Kjedene skal nemlig selges til norske gullsmeder, gjennom leverandøren Max Johansons Eftf. AS. Jeg ser stoltheten i øynene deres. – Tenk, vårt håndverk – ledd for ledd – skal helt til Norge.

Trendy å hjelpe

Social Responsibility

– samfunnsansvar – er veldig in akkurat nå. Mange aktører og ambassadører innen klokke- og smykkebransjen ønsker å bidra økonomisk til at vanskeligstilte skal få et bedre liv. Forhåpentligvis vil denne trenden vare lenge og fortsette side om side med neste trend: Den grønne bølge. Ingenting kan vel være bedre enn at man gir av sin overflod både til mennesker og til miljøet. Gull & Ur kommer tilbake med mer stoff om Social Responsibility.

Obdulias familie i Iguala Mexico.